

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2017

Marking Scheme

Slovakian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

SLOVENSKÝ JAZYK

Hodnotiaca schéma

ČASŤ I

30 bodov

Text – Porozumenie a interpretácia

1. Vysvetlite vlastnými slovami výrazy: (5 x 1 bod)

- a) búrlivé vody – *nepokojné, rozbúrené vlny*
- b) myseľ sa prehŕňa – *myšlienky blúdia*
- c) vrátiť lesk – *obnoviť slávu*
- d) zahliadnuť kútikom oka – *spozorovať niečo náhodou*
- e) akt rebélie – *čin odporu, vzbury proti niečomu*

2. Na základe textu a vysvetlite, čo považuje autorka článku za „snívanie za bieleho dňa“. (5 bodov)

Snívanie za bieleho dňa je tá časť dňa, keď nerobíme zmysluplnú činnosť. Môžeme sa napríklad pozerieť len tak z okna, pozorovať ulicu, krajinu, oblaky, necháme myšlienky voľne plynúť, myslíme na udalosti uplynulých dní a podobne. Vedci tvrdia, že ľudia presnávajú až 47 percent svojho dňa. Medzi snívanie patria aj také aktivity, ktoré si nevyžadujú skoro žiadne sústredenie: hádzanie šípok, prechádzka so psom alebo nenáročná športová aktivita.

3. Objasnite, prečo sú napríklad „pingpongové stoly povinnou výbavou vstupnej haly takmer každého start-upu v Silicon Valley“?

(5 bodov)

Jednoduchá aktivita, ktorá nevyžaduje veľkú duševnú a intelektuálnu námahu, ponecháva dostatočne voľný priestor, aby sa vedci, ktorí pracujú v Silicon Valley, odreagovali od komplikovaných pracovných úloh. Počas hrania stolného tenisu cez prestávku v pracovný deň môžu prísť na vyriešenie mnohých zložitých problémov.

4. Ako fenomén spoločnosti zameranej na výkony ovplyvňuje náš súkromný život podľa vás a podľa textu?

(5 bodov)

Naša spoločnosť je zameraná na výkony, od ľudí sa očakáva, že budú čoraz efektívnejšie pracovať. Takto sme vychovávaní od malička. Rodičia očakávajú od detí

dobré známky v škole, učitelia žiadajú výborné výkony, zamestnávateľa od zamestnancov maximálne pracovné nasadenie. Ak niečo z tohto sa nám nedarí, počítujeme to ako svoje zlyhanie a máme pocit viny. Považujeme sa za neúspešných, keď sme nesplnili očakávania nášho okolia. Môže to viesť k depresiám a iným psychickým problémom, atď.

5. **Objasnite na základe textu, ako funguje komunikácia medzi vedomou a nevedomou myslou u človeka?**

(5 bodov)

Snívanie za bieleho dňa využívajú najviac tvoriví ľudia, ako napríklad spisovatelia, vedci, umelci. Nemôžu sa celý deň sústreďovať len na odbornú prácu. Potrebujú mať chvíle ničnerobenia, ktoré sú v texte nazvané, ako napríklad „čúnenie z okna“, „snívanie“, „blúdenie myšlienok“. Po týchto chvíľach sa opäť vrátia k vymýšľaniu, tvoreniu, majú nové nápady a nájdu originálne riešenia na mnohé problémy.

6. **Uvažujte o tom, čo viac ako prózu hľadá spisovateľ, keď hovorí: „Keď sa príliš sústredím na prácu, vydám zo seba prózu, ktorá je síce funkčná, ale nemá v sebe nečakaný vzhľad a krásu.“**

(5 bodov)

Cieľom tohto spisovateľa je napísať nielen obyčajnú funkčnú prózu. On chce vytvoriť kvalitný text s originálnymi výrazmi, metaforami, krásou, s hlbokými myšlienkami, ktorý povie niečo nové o pocitoch človeka, o jeho živote, o spoločnosti a o svete. Vo svojom texte chce priniesť nový pohľad na nejaké problémy, vyjadriť niečo, čo ešte nikto nevyjadril, napísať niečo takým spôsobom, ako to doteraz ešte nebolo napísané. Chce predovšetkým zhmotniť myšlienky hlboko ukryté v neznámych zákutích jeho mysle.

Poznámka: V 1. a 2. časti budú pri hodnotení brané do úvahy nasledovné kritériá:

1. **Zrozumiteľnosť odpovedí** – kandidát porozumel otázkam a dokáže na ne odpovedať – 30 %
2. **Ucelenosť odpovede** – kandidát zvolil vhodné výrazy a tvorí svoju odpoveď požadovaným spôsobom – 30%
3. **Ovládanie jazyka** – kandidát preukázal dostatočné znalosti z jazyka, v ktorom je schopný sformulovať svoje myšlienky zrozumiteľne a ucelene – 30%
4. **Zručnosti** – gramatika, pravopis – 10%

ČASŤ II

30 bodov

Napíšte **komentár** (najmenej 100 slov) na tému:

**„Nechodíme po svete a nerozhlasujeme medzi ľuďmi: Ach, to bol skvelý deň a vrcholným zážitkom bolo, ako som sa schutil vynadával z okna!
No možno je to práve to, o čom by sme mali hovoriť.“**

Napríklad:

- *komunikácia medzi ľuďmi je často formálna (v práci, v súkromí, na FB)*
- *chceme sa ukázať z tej lepšej stránky, radšej hovoríme o práci ako o ničnerobení*
- *nemáme čas na úprimné rozhovory*
- *pri relaxe cítime radosť a uvoľnenie, nie sme pod stresom, nemyslíme na svoje povinnosti, úlohy*
- *naše myšlienky sú slobodnejšie, myslíme na to, na čo chceme a nie na to, čo musíme*
- *máme nové nápady*
- *neočakávané vnuknutie, riešenie nejakého problému nám prinesie uspokojenie, radosť*
- *keď o tom hovoríme s inými ľuďmi, hovoríme o pozitívnych veciach a nie o svojich problémoch a o negatívnych veciach, ktoré iných môžu aj obťažovať,*
- *takéto chvíle upevňujú naše sebavedomie, veríme, že sme kreatívni, schopní riešiť rôzne úlohy a problémy*

ČASŤ III

40 bodov

Napíšte **esej** (asi 300 slov) na jednu z dvoch nasledovných tém:

1. téma:

Sme zasnívané tvory a nie je nám to na škodu

alebo

2. téma:

**„Môj názor je rovnako dobrý ako tvoj a všetky názory by mali mať rovnakú hodnotu.“
Premietni tento pohľad do kontextu súčasného sveta
a najmä na používanie sociálnych médií.**

